

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-709-108(3)/17/JK

Warszawa, 28 września 2017 r.

DECYZJA DIH-1/70/2017

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1257), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 i art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1063), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Jadwiga Soszyńska, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą „RYBKA” Sklep rybno-spożywczy Soszyńska Jadwiga w Sokołowie Podlaskim, od decyzji Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Warszawie nr PO.128.KB.30.2017.MH z dnia 10 sierpnia 2017 r. (nr akt sprawy: DS.8361.81.2017), którą ww. przedsiębiorcę zobowiązano do uiszczenia kwoty 617,34 zł (słownie: sześćset siedemnaście złotych 34/100) stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych produktu Łosoś w sosie własnym Saiva, konserwa rybna sterylizowana, oznaczonego datą minimalnej trwałości: 21.10.18 oraz numerem partii produkcyjnej 21.10.16/LSS A000961, importowanego przez „Rekin” Jan Mozolewski i wspólnicy Sp.j. ul. Handlowa 5, 15-399 Białystok,
utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 10 – 18 maja 2017 r. przez inspektorów reprezentujących Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Warszawie, zwanego dalej również „*Mazowieckim WIIH*”, w sklepie rybno-spożywczym „Rybka” mieszczącym się w Sokołowie Podlaskim przy ul. Długiej 31, należącym do przedsiębiorcy Jadwigi Soszyńskiej, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą „RYBKA” Sklep rybno-spożywczy Soszyńska Jadwiga w Sokołowie Podlaskim, zwanej dalej również „*stroną*”, m.in. pobrano do badań laboratoryjnych próbkę produktu Łosoś w sosie własnym Saiva, konserwa rybna sterylizowana, zwanego dalej „*Łososiem w sosie własnym*”.

Powyższe udokumentowano w Protokole pobrania próbki produktu nr 103741 z 10 maja 2017 r.

Jednocześnie z tej samej partii i w tych samych ilościach pobrano, zabezpieczono i przekazano kontrolowanemu w celu przechowania, dodatkową próbkę kontrolną (Protokół pobrania próbki kontrolnej nr 103742 z 10 maja 2017 r.).

Badania przeprowadzone przez Laboratorium Kontrolno-Analityczne Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie (nr akredytacji: AB 592), zwane dalej

„Laboratorium w Warszawie”, wykazały, że Łosoś w sosie własnym nie odpowiadał deklaracji producenta na opakowaniu jednostkowym z uwagi na niższą zawartość białka, która powinna wynosić 16 g/100 g, a stwierdzono 11,5 g/100 g ($\pm 0,4$ g/100 g), niższą zawartość soli, która powinna wynosić 1,2 g/100 g, a stwierdzono 0,958 g/100 g ($\pm 0,015$ g/100 g), oraz wyższą zawartość tłuszczu, która powinna wynosić 8 g/100g, a stwierdzono 17,8 g/100 g ($\pm 0,4$ g/100 g).

Powyższe udokumentowano w sprawozdaniu z badań nr 227/2017 z 30 maja 2017 r.

Po przeanalizowaniu ww. wyników badań laboratoryjnych i uwzględnieniu limitów tolerancji zawartych w tabeli 1 przewodnika Komisji Europejskiej z grudnia 2012 r. zatytułowanego „Wytyczne dla właściwych organów w sprawie kontroli zgodności z prawodawstwem UE w odniesieniu do: rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzenia (WE) nr 1924/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenia (WE) nr 1925/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004; oraz dyrektywy Rady 90/496/EWG z dnia 2 września 1990 r. w sprawie oznaczania wartości odżywczej środków spożywczych; oraz dyrektywy 2002/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 czerwca 2002 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do suplementów żywnościowych; w zakresie określenia limitów tolerancji dla składników odżywczych wymienionych na etykietach”, dostępnego na stronie http://gis.gov.pl/images/bz/guidance_tolerances_december_2012_pl.pdf – zwanego dalej „wytycznymi KE” – Mazowiecki WIIH stwierdził, że zbadany Łosoś w sosie własnym nie odpowiadał deklaracji podanej na opakowaniu z uwagi na niższą zawartość białka oraz wyższą zawartość tłuszczu, gdyż otrzymane wyniki (11,5 g/100g białka oraz 17,8 g/100 g tłuszczu) nie mieściły się w granicach tolerancji określonych w ww. wytycznych. Oznaczona zawartość soli, po uwzględnieniu limitów tolerancji, była zgodna z deklaracją.

W związku z powyższym, pismem z 8 czerwca 2017 r., Mazowiecki WIIH zapoznał stronę z wynikami przeprowadzonych badań laboratoryjnych oraz poinformował o prawie do złożenia wniosku o przebadanie próbki kontrolnej.

Strona pismem z 3 lipca 2017 r. poinformowała Mazowieckiego WIIH, że rezygnuje z możliwości zbadania próbki kontrolnej produktu.

Z tytułu przeprowadzonych badań laboratoryjnych Łososa w sosie własnym, stosownie do § 9 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowego trybu pobierania i badania próbek produktów przez organy Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2012 r. poz. 496), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie szczegółowego trybu pobierania i badania próbek”, dyrektor Laboratorium w Warszawie dokonał obliczenia wysokości należności pieniężnej za badania ww. próbki na łączną kwotę 617,34 zł (słownie: sześćset siedemnaście złotych 34/100). Powyższe udokumentowano pismem zatytułowanym „Koszty przeprowadzonych badań laboratoryjnych” nr 62/2017 z 5 lipca 2017 r.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z 14 lipca 2017 r., Mazowiecki WIIH poinformował przedsiębiorcę Jadwigę Soszyńską, prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą „RYBKA” Sklep rybno-spożywczy Soszyńska Jadwiga w Sokołowie Podlaskim, o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie zobowiązania, na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1063), zwanej dalej „ustawą o Inspekcji Handlowej”, do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów badań laboratoryjnych Łososia w sosie własnym, oraz o przysługującym stronie prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów.

Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją nr PO.128.KB.30.2017.MH z dnia 10 sierpnia 2017 r. (nr akt sprawy: DS.8361.81.2017), Mazowiecki WIIH zobowiązał, na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej, przedsiębiorcę Jadwigę Soszyńską, prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą „RYBKA” Sklep rybno-spożywczy Soszyńska Jadwiga w Sokołowie Podlaskim, do uiszczenia kwoty 617,34 zł stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych Łososia w sosie własnym.

Pismem z 24 sierpnia 2017 r., strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o umorzenie kwoty 617,34 zł stanowiącej równowartość kosztów badań laboratoryjnych. Strona podniosła, że działała w zaufaniu do dostawcy zakwestionowanego Łososia w sosie własnym, który cieszy się dobrą opinią wśród klientów jej sklepu. Ponadto strona zwróciła uwagę na jej trudną sytuację życiową i finansową.

Pismem z 4 września 2017 r., Prezes UOKiK poinformował przedsiębiorcę Jadwigę Soszyńską, prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą „RYBKA” Sklep rybno-spożywczy Soszyńska Jadwiga w Sokołowie Podlaskim, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje na podstawie art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1257), zwanej dalej „k.p.a.”, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Strona skorzystała z przysługującego jej prawa, kontaktując się telefonicznie z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów w dniu 6 września 2017 r. Strona powtórzyła argumenty podniesione w odwołaniu.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

W myśl art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1604, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”, wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania

w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta.

Ustawa o Inspekcji Handlowej stanowi w art. 30 ust. 1, że jeżeli przeprowadzone badania wykazały, że produkt nie spełnia wymagań określonych w przepisach odrębnych lub w deklaracji, kontrolowany jest obowiązany do uiszczenia, na wskazany przez odpowiedni organ Inspekcji rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów albo wojewódzkiego inspektoratu, kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań, którą następnie przekazuje się na rachunek dochodów budżetu państwa, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej.

W myśl § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie trybu pobierania i badania próbek produktów, wysokość należności pieniężnej, określonej w art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej, ustala dyrektor laboratorium kontrolno-analitycznego Inspekcji Handlowej, z uwzględnieniem: rodzaju badanego produktu, rodzaju materiałów lub urządzeń użytych w toku przeprowadzania badań, uzasadnionego kosztu pracy jednej osoby w jednym dniu lub godzinie pomnożonego przez liczbę osób i dni lub godzin oraz uzasadnionego kosztu pracy laboratorium.

W niniejszej sprawie, badania próbki przedmiotowego Łososia w sosie własnym, pobranego w sklepie należącym do przedsiębiorcy Jadwigi Soszyńskiej, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą „RYBKA” Sklep rybno-spożywczy Soszyńska Jadwiga w Sokołowie Podlaskim, przez inspektorów reprezentujących Mazowieckiego WIIH, wykonane przez Laboratorium w Warszawie, wykazały, że produkt ten nie spełniał wymagań wskazanych w deklaracji producenta na opakowaniu z uwagi na niższą zawartość białka oraz wyższą zawartość tłuszczu.

Z tytułu przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbki Łososia w sosie własnym, organ pierwszej instancji ustalił wysokość należności pieniężnej na kwotę 617,34 zł, według kosztorysów wystawionych przez Laboratorium w Warszawie nr 62/2017 z 5 lipca 2017 r.

Wobec powyższego, Mazowiecki WIIH zobowiązał kontrolowanego, to jest – w myśl art. 2 pkt 8 ustawy o Inspekcji Handlowej – przedsiębiorcę Jadwigę Soszyńską, prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą „RYBKA” Sklep rybno-spożywczy Soszyńska Jadwiga w Sokołowie Podlaskim, w drodze decyzji nr PO.128.KB.30.2017.MH z dnia 10 sierpnia 2017 r. do uiszczenia powyższej kwoty, stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych.

Odwołując się od decyzji, strona nie kwestionuje ustaleń kontroli, wskazuje jednak, że nie była świadoma, że przedmiotowy produkt nie odpowiadał wymaganiom jakości, gdyż pochodzi on od znanego jej od dłuższego czasu przedsiębiorcy, którego produkty cieszą się dobrą opinią wśród klientów. Ponadto strona podniosła, że znajduje się w trudnej sytuacji

materialnej i życiowej, wobec czego kwota, do uiszczenia której została zobowiązana jest dla niej zbyt wysoka.

Ustosunkowując się do powyższego, Prezes UOKiK wskazuje w pierwszej kolejności, że podstawą wydania zaskarżonej decyzji jest art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej, zgodnie z którym kontrolowany ma obowiązek uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych, w przypadku stwierdzenia, że produkt nie spełnia wymagań określonych w przepisach odrębnych lub w deklaracji. Obowiązek uiszczenia kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych w przypadku ujawnienia niezgodności ciąży zawsze na kontrolowanym w rozumieniu art. 2 pkt 8 ustawy o Inspekcji Handlowej (kontrolowanym jest przedsiębiorca, którego działalność jest kontrolowana). Nie mają zatem znaczenia dla sprawy okoliczności, które strona przedstawiła w odwołaniu, tj. zaufanie do dostawcy produktu, dobre opinie o nim, czy sytuacja ekonomiczna kontrolowanego przedsiębiorcy. Jak stwierdził Naczelny Sąd Administracyjny w szeregu orzeczeń, m.in. w wyroku z dnia 23 października 2012 r. (sygn. II GSK 1492/11), przepis art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej ma charakter bezwzględnie obowiązujący, a ustawodawca nie przewidział żadnej możliwości odstąpienia od obciążenia podmiotu kontrolowanego kosztami badań produktu. Niemniej jednak przepis ten nie przypisuje kontrolowanemu odpowiedzialności za to, że kwestionowany produkt nie odpowiadał wymaganiom jakości handlowej.

Podkreślić należy, że jak wynika z art. 4 ust. 1 ustawy o jakości, produkty wprowadzane do obrotu muszą spełniać wymagania jakości handlowej, w tym deklarację producenta. Tymczasem w niniejszej sprawie badania wykonane w Laboratorium w Warszawie wykazały w próbce Łososia w sosie własnym pobranego w placówce należącej do strony niższą od deklarowanej zawartość białka, gdyż stwierdzono je na poziomie 11,5 g/100 g ($\pm 0,4$ g/100 g), a powinno być 16 g/100 g, oraz znacznie wyższą zawartość tłuszczu, którego stwierdzono 17,8 g/100 g ($\pm 0,4$ g/100 g), a powinno być 8 g/100 g.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy stwierdzić, że koszty badań laboratoryjnych powinien ponieść kontrolowany, którym w myśl art. 2 pkt 8 ustawy o Inspekcji Handlowej, była Jadwiga Soszyńska, prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą „RYBKA” Sklep rybno-spożywczy Soszyńska Jadwiga w Sokołowie Podlaskim. Dlatego też zobowiązanie tego przedsiębiorcy do uiszczenia kosztów badań laboratoryjnych w decyzji wydanej przez organ pierwszej instancji, było w ocenie Prezesa UOKiK, słuszne i zgodne z prawem.

Prezes UOKiK zaznacza również, że obowiązek zapewnienia zgodności artykułów rolno-spożywczych z wymogami prawa żywnościowego spoczywa na każdym podmiocie działającym na rynku spożywczym, także na etapie handlu detalicznego. Jak stanowi art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 01.02.2002, s. 1, z późn. zm.), podmioty prowadzące przedsiębiorstwo spożywcze i podmioty działające na rynku pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla

ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów. Ponadto, w myśl art. 8 ust. 5 rozporządzenia 1169/2011, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione. Powyższe przepisy należy rozumieć szeroko, iż każdy z podmiotów działających na rynku spożywczym, począwszy od producenta, aż do sprzedawcy detalicznego, obarczony jest obowiązkiem zapewnienia zgodności oferowanej żywności z wymogami prawa żywnościowego.

Stanowisko w zakresie odpowiedzialności podmiotów działających na każdym etapie obrotu znajduje potwierdzenie również w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego, np. wyrok z dnia 13 grudnia 2016 r. (sygn. II GSK 1140/15).

Przedstawiona wyżej argumentacja, zdaniem Prezesa UOKiK, wpływa na uznanie, że przedmiotowa decyzja została wydana przez organ pierwszej instancji w sposób prawidłowy i zgodny z prawem, a podniesione przez stronę w odwołaniu argumenty nie zasługują na uwzględnienie.

O ewentualny zwrot kosztów poniesionych z tytułu badań laboratoryjnych zleconych przez Inspekcję Handlową strona może zwrócić się do dostawcy kwestionowanego produktu, co nie jest jednak przedmiotem niniejszego postępowania administracyjnego.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 k.p.a. w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z § 9 ust. 4 rozporządzenia w sprawie szczegółowego trybu pobierania i badania próbek, kwotę, o której mowa w sentencji decyzji należy uiścić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Warszawie w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja określająca wysokość należności pieniężnych stała się ostateczna.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a., organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.

2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2017 r., poz. 1369 z późn. zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221, poz. 2193 z późn. zm.).

Otrzymują:

1. Jadwiga Soszyńska
„RYBKA” Sklep rybno-spożywczy
Soszyńska Jadwiga
ul. Długa 31
08-300 Sokołów Podlaski
2. Mazowiecki Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej w Warszawie
3. a/a

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej
Dariusz Łomowski